

۱۴۱

قرآن و بهداشت جنسی خانواده*

Quran & Family sex health

دکتر صمد نوری زاد

غریبه جنسی از سرکش ترین غرایز انسانی است و خویشتن داری در برابر آن، نیاز به تقوا و پرهیزکاری حقیقی دارد. سائق جنسی از لحاظ شدت و نحوه ارضا در افراد مختلف متفاوت است. گاه افزایش فعالیت جنسی به یک بحران مبدل می شود که به آن در زنان «جنون جنسی زنان»^۱ و در مردان «جنون جنسی مردان»^۲ گفته می شود.

و چون کودکان شما به سن بلوغ رسیدند، باید از شما کسب اجازه کنند؛ همان گونه که آنان که پیش از ایشان بودند کسب اجازه کردند. خدا آیات خود را این گونه برای شما بیان می دارد، و خدا دانای سنجیده کار است.

از مهم ترین مسائلی که اسلام بدان توجه داشته است، خانواده ای ستیم و به دور از هواهای نفسانی است که در آن افراد، با سلامت نفس، کار و تلاش می کنند و به بهترین صورت به ستایش پروردگار خویش می پردازند. بی میلانی های جنسی مثل یک کانون آبسف چرکی در جامعه، مشکلات بسیاری از قبیل بیماری های روانی، عفونی، تبهکاری، بزهکاری و فساد را به دنبال دارد. در چندین آیه از قرآن کریم نیز به این مطلب اشاره شده است:

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ؛
و کسانی که پاکدامندند.

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ؛
مگر در مورد همسرانشان یا کنیزانی که به دست آورده اند. که در این صورت بر آنان نکوهشی نیست.

جوانان به دلیل بروز ناگهانی این غرایز و فراهم نبودن امکانات ازدواج ممکن است گرفتار بحران جدی شوند. در اسلام برای این موضوع راه حل ازدواج موقت - متعه - پیشنهاد شده که در آیه ۲۴ سوره نساء بدان اشاره شده است. امروزه جوامع غربی نیز متوجه ضرورت وضع قوانینی مانند ازدواج موقت شده‌اند. چنانکه فیلسوف نامدار انگلیسی برتراند راسل در کتاب زناشویی و اخلاق و در بحث «زناشویی آزمایشی» می‌گوید: «راه حل صحیح برای این مشکل این است که قوانین مدنی برای این بخش حساس از عمر، یک نوع ازدواج موقت را برای دختران و پسران روا دارند که موجب تحمیل بار مشکلات زندگی مشترک و ازدواج دائم نباشد و در عین حال ایشان را از مفاسد مختلف، اعمال نامشروع، تحمل رنج روحی بار گناه، تخلف از اصول و قوانین و نیز از بیماری‌های گوناگون محفوظ دارد.»

همچنین او پس از ذکر طرح یکی از قضات محاکم جوانان به نام بن بی لیندسی می‌گوید: «ازدواج دوستانه باید با ازدواج دائمی سه تفاوت داشته باشد: نخست اینکه طرفین قصد بچه‌دار شدن نداشته باشند؛ از این رو، باید بهترین راه پیشگیری از بارداری را به آنها بیاموزند؛ دیگر اینکه جدایی آنها به آسانی صورت پذیرد؛ و سوم اینکه پس از طلاق زن هیچ گونه حق نفقه نداشته باشد.»^۶ به هر حال، امروزه بی‌مبالاتی جنسی، جامعه بشری را سخت تهدید می‌کند و شیوع بیماری‌های خطرناکی مانند بیماری‌های مقاربتی و ایدز^۷ از روابط نامحدود جنسی سرچشمه می‌گیرد.

فَبِمَنْ آتَمَسْتُمْ وَرَأَىٰ ذَلِكُمْ فَاُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ^۸

پس هر که فراتر از این جوید، آنان از حد درگذرندگانند.

گام نهادن فراتر از حدود الهی، علاوه بر اندوختن گناه و پلیدی و مشکلات و بیماری فردی و اجتماعی، عقاب و مکافات را نیز به دنبال دارد.

و لَا تَقْرَبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا^۹
و به زنا نزدیک مشوید، چرا که همواره زشت و بد راهی است.
الزَّانِي لَا يَنْكِحُ الْآزَانِيَةَ^{۱۰}
مرد زناکار، جز زن زناکار [یا مشرک] را به همسری نگیرد.

بدیهی است اگر مردی پاکدامن نباشد نباید انتظار داشته باشد که زنی عقیف را به همسری خود درآورد؛ چراکه این موضوع، مثل یک معادله دوطرفه است؛ یعنی پاکان به سوی فرد پاکسی و خطاکاران به سوی فرد خطاکاری مانند خود گرایش دارند.

غریزه جنسی از سرکش‌ترین غرایز انسانی است و خویشتن‌داری در برابر آن، نیاز به تقوا و پرهیزکاری حقیقی دارد.

اسلام ازدواج بامحارم را تحریم کرده است. این موضوع دلایل بسیاری دارد که به برخی اشاره می‌شود:

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَابْنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخِي وَأُمَّهَاتُكُمْ الْأَتْسَىٰ أَرْضَعْتُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعِ^{۱۱}
[کاح اینان] تبر شما حرام شده است: مادرانتان، و دخترانتان، و خواهرانتان، و عمه‌هایتان، و خاله‌هایتان، و دختران برادر، و دختران خواهر، و مادرهایتان که به شما شیر داده‌اند و خواهران رضاعی شما.

ازدواج‌های فامیلی ممکن است باعث ظهور مرضی‌های پنهان و موروثی در فرزندان شوند، در حالی که در ازدواج‌های غیرفامیلی، این بیماری‌ها پراکنده و ضعیف می‌گردند. ازدواج‌های فامیلی ممکن است کاهش نسل و عقیم شدن تمام افراد یک فامیل را در طول زمان به دنبال داشته باشد. بسیاری از بیماری‌های

در حدیث آمده است که هر که با یکی از این افراد ازدواج کند، فرزندانش را از این بیماری‌ها پاک می‌کند.
عنه به آنان که به قرآن متعلق می‌وزند

وراثتی مانند: دیابت، ناشنوایی، هیپرکلسترومی فامیلی و آنومالی‌های مادرزادی در ازدواج‌های فامیلی، بسیار به چشم می‌خورند. این بیماری‌ها به ویژه در یهودیان به دلیل اعتقاد به نژاد برتر و عدم اختلاط آنان با سایر ملل و اقوام، بروز می‌کند.^{۱۱}

به هر حال، امروزه بی‌مبالاتی جنسی، جامعه بشری را سخت تهدید می‌کند و شیوع بیماری‌های خطرناکی مانند بیماری‌های مقاربتی و ایدز از روابط نامحدود جنسی سرچشمه می‌گیرد.

از موارد شاخص در این باره می‌توان به ازدواج‌های فامیلی در میان فراعنه مصر و ایرانیان زمان ساسانیان و رومیان اشاره کرد که باعث سقوط ارزش‌های اخلاقی و

تزلزل پایه‌های امپراطوری آنان شد.

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ^{۱۲}

و بر زنان از کار افتاده‌ای که [دیگر] امید زناشویی ندارند گناهی نیست که پوشش خود را کنار نهند [به شرطی که] زینتی را آشکار نکنند؛ و عفت ورزیدن برای آنها بهتر است، و خدا شنوای داناست.

در این آیه از پیرزنانی که دیگر فعالیت جنسی ندارند با لفظ «قواعد» تعبیر شده است. قرآن کریم مراعات این افراد را کرده، می‌فرماید: «اگر کمی از موی سر آنها پیدا بود - با توجه به دشواری حفظ حجاب برای افراد کهن‌سال - گناهی بر آنان نیست، اما اگر رعایت نمایند، بسیار پسندیده و نیکو خواهد بود.»

سعدی این موضوع را به زیبایی به نظم درآورده است: پسرزنی موی، سیه کرده بود

گفتم ای مامک دیرینه روز

موی به تلبیس سیه کرده گیر

راست نخواهد شدن این پشت کوز^{۱۳}

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَيْذِنَكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثَ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ^{۱۴}

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، باید غلام و کنیزهای شما و کسانی از شما که به [سن] بلوغ نرسیده‌اید سه بار [در شبانه روز] از شما کسب اجازه کنند: پیش از نماز بامداد، و نیمروز که جامه‌های خود را بیرون می‌آورید، پس از نماز شامگاهان. [این،] سه هنگام برهنگی شماست، نه بر شما و نه بر آنان گناهی نیست که غیر از این [سه هنگام] گرد یکدیگر بچرخید [و با هم معاشرت نمایید]. خداوند آیات [خود] را این گونه برای شما بیان می‌کند، و خدا دانای سنجیده کار است.

به راستی کدام یک از مکاتب تعلیم و تربیتی، این چنین مسائل تربیت کودک را رعایت کرده و تذکر داده است. آنان که همیشه نگاهشان به تمدن غرب است، خوب است در این زمینه نگاهی به کتاب امیل نوشته ژان ژاک روسو بیندازند و ببینند که آیا درباره اصول تربیتی کودک این طور موشکافانه مطلبی آورده شده است؟

ازدواج‌های فامیلی ممکن است باعث ظهور مریضی‌های پنهان و موروثی در فرزندان شوند، در حالی که در ازدواج‌های غیرفامیلی، این بیماری‌ها پراکنده و ضعیف می‌گردند.

کودکان کوچکی که هنوز به سن بلوغ نرسیده‌اند نباید از مسائل جنسی آگاهی یابند؛ چراکه ذهن خلاق آنان با چنین مسائلی سخت مشوش می‌شود. قرآن با رعایت ریزترین مسائل آموزشی می‌فرماید: فرزندان شما که به حد بلوغ نرسیده‌اند، در هنگام وارد شدن به اتاق - در سه وقت - باید

از والدین خویش اجازه بگیرند تا آنان بتوانند - در صورت لزوم - پوشش مناسبی برای خویش فراهم سازند.

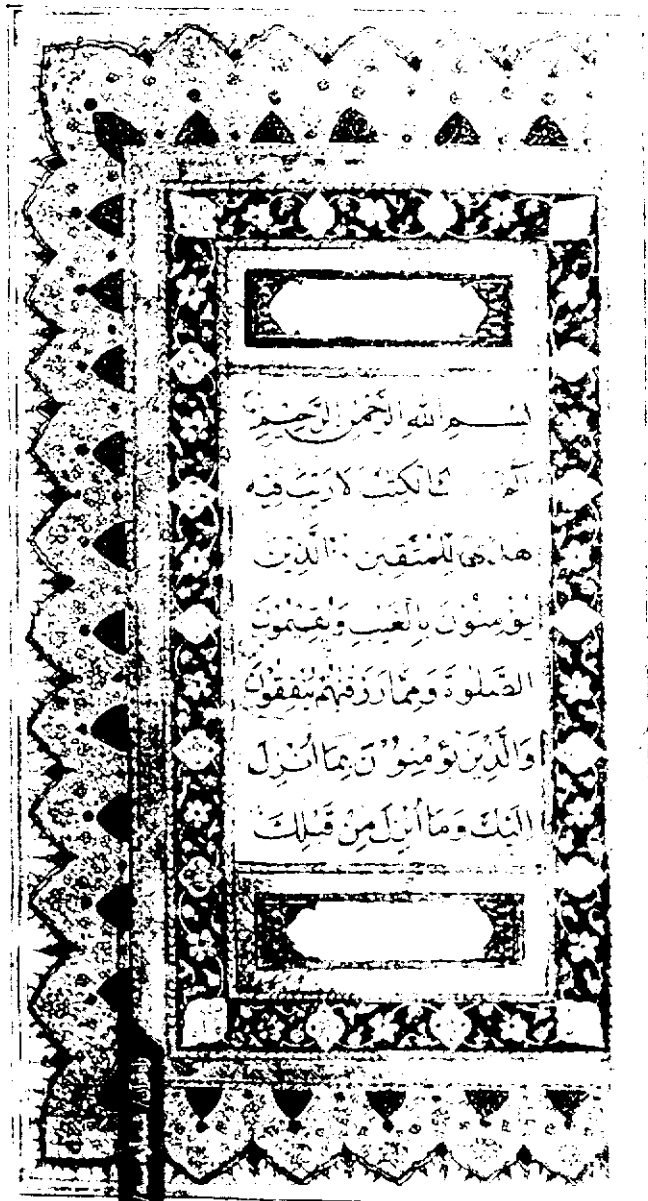
وَ إِذَا بَلَغَ الْإِطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَشِرُّوْا كَمَا اسْتَشَرْنَا الَّذِينَ قَبْلَهُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ^{۱۶}

و چون کودکان شما به سن بلوغ رسیدند، باید از شما کسب اجازه کنند؛ همان گونه که آنان که پیش از ایشان بودند کسب اجازه کردند. خدا آیات خود را این گونه برای شما بیان می‌دارد، و خدا دانای سنجیده کار است.

بدیهی است که این دستورات قرآن متوجه اولیای اطفال شده است تا آنان فرزندان خویش را به وظایفشان آگاه سازد. و زمانی که کودکان به سن بلوغ می‌رسند و غرائز جنسی در آنان بیدار می‌شود، موظفند تا در هر هنگام از شبانه‌روز که می‌خواهند وارد محل استراحت والدین خویش شوند، ابتدا اجازه بگیرند.

بسیار شنیده شده است که افرادی بر اثر بی‌مبالاتی والدین خویش در مسایل جنسی، تحریک شده‌اند و عقده‌های روانی ایجاد شده در آنان سبب شده تا در جامعه به انواع انحرافات آلوده گردند.

برای ریشه‌کن ساختن مفسده‌های اجتماعی مانند: انحرافهای اخلاقی و اعمال منافی عفت، صرفاً توسل به اجرای حدود و تنبیه منحرفان کافی نیست؛ چون در هیچ یک از مسائل اجتماعی، چنین برخوردهایی نتایج مطلوب را به همراه نداشته است. پس باید مجموعه‌ای از مسائل فکری و فرهنگی آمیخته با آداب اخلاق و اعتقادی در یک محیط اجتماعی سالم مانند خانواده به فرزندان، آموزش داده شود. سخن معروف «گناه نکردن آسان‌تر از توبه کردن است» و یا شعار بهداشتی «پیشگیری بهتر از درمان است» که در سراسر جهان سرلوحه قرار گرفته به ما می‌آموزد که در صورت تربیت صحیح فرزندان خود از تباهی و انحراف آنان جلوگیری می‌نماییم.

برخی ساده‌اندیشان تصور می‌کنند که کودکان از این گونه مسائل سر در نمی‌آورند؛ ولی مشخص شده است که کودکان ذهن عجیبی برای ثبت حوادث و وقایع دارند و بارها تصاویر را در ذهن خویش مرور می‌نمایند. بسیار شنیده شده است که افرادی بر اثر بی‌مبالاتی والدین خویش در مسایل جنسی، تحریک شده‌اند و عقده‌های روانی ایجادشده در آنان سبب شده تا در جامعه به انواع انحرافات آلوده گردند. آدمی مسائل جنسی را یاد می‌گیرد، این یادگیری براساس شنیدن و مشاهده کردن برای او حاصل می‌شود. انسان شناسان تنوع رفتار جنسی موجود در فرهنگ‌های مختلف را مورد ارزیابی قرار داده‌اند. نتیجه این تحقیقات و مطالعات نشان می‌دهد که الگوی رفتار جنسی آدمی بیش از آنکه جنبه فیزیولوژیک داشته باشد جنبه فرهنگی دارد.^{۱۷}

بی‌مبالاتی‌های جنسی مثل یک کانون آسیب‌چرکی در جامعه، مشکلات بسیاری از قبیل بیماری‌های روانی، عفونی، تب‌هکاری، بزهدکاری و فساد را به دنبال دارد.

تفاوت‌های موجود در فعالیت جنسی افراد غالباً از دوره کودکی ایجاد می‌شود. همان طور که موجود زنده گرسنه، تا هنگام برطرف ساختن احتیاج خود فعالیت می‌کند، به همان ترتیب نیز وقتی سائق جنسی، او را به فعالیت وا می‌دارد، سعی می‌کند عملی را که در گذشته باعث ارضای وی می‌شده تکرار نماید. اگر این عمل کودک تا بزرگسالی ادامه یابد، ممکن است در بزرگسالی نیز روش‌های غیرمعمول ارضا را به روش‌های دیگری که مورد قبول جامعه است ترجیح دهد و در این صورت،

گروهی که فرد متعلق به آن است، او را «تابه‌نجار» و یا «منجرف» بدانند.^{۱۸}
 الطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَ الطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ؛
 زنان پاک برای مردان پاک، و مردان پاکیزه برای زنان پاکیزه.

همان طور که زن و مرد خطاکار لایق یکدیگر هستند و پلیدی به سوی آلودگی تمایل دارد، گوهر شرف و عفت و پاکی نیز به سوی صدف عفاف میل پیدا می‌کند. خداوند متعال در قرآن کریم می‌فرماید:
 مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ. يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْلُؤُ
 وَ الْمَرْجَانُ؛
 آیا از به هم آمیختن دو دریا، جز لؤلؤ و مرجان بیرون خواهد آمد؟

پی‌نوشت‌ها

۵. برگرفته از کتاب آن سوی آیه‌ها، نکرشی بر اعجاز پزشکی قرآن، صص ۲۱۷ تا ۲۲۲.
۱. مؤمنون ۵
۲. مؤمنون، ۶
3. Nymphomania
4. Satyriasis
۵. اصول روانشناسی، ج ۱، ص ۳۵۰
۶. تفسیر نمونه، ج ۳، ص ۳۸۳
7. Acquired immune deficiency syndrome (AIDS)
۸. مؤمنون ۷
۹. اسراء، ۳۲
۱۰. نور، ۳
۱۱. نساء، ۲۳
۱۲. طب در قرآن، ص ۶۰
۱۳. نور، ۶۰
۱۴. کلیات سعدی، ص ۹۲
۱۵. نور، ۵۸
۱۶. نور، ۵۹
۱۷. اصول روان‌شناسی، ج ۱، ص ۳۵۲
۱۸. همان، ص ۳۵۰
۱۹. نور، ۲۶
۲۰. الرحمن، ۲۲ و ۱۹